

PATVIRTINTA
Klaipėdos lopšelio-darželio „Puriena“
direktorius 2014 m. spalio 8 d.
įsakymu Nr. V- 46

PRITARTA
Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos
Ugdymo ir kultūros departamento Švietimo
skyriaus vedėjo 2014 m. spalio 7 d. įsakymu
Nr. ŠV1-264

KLAIPĖDOS LOPŠELIO-DARŽELIO „PURIENA“ PRIEŠMOKYKLINIO AMŽIAUS NEFORMALIOJO VAIKŲ ŠVIETIMO TEATRINIO UGDYMO PROGRAMA

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Švietimo teikėjas – Klaipėdos lopšelis-darželis „Puriena“ (toliau – įstaiga), įregistruota Juridinių asmenų registre, kodas 190420421. Teisinė forma – biudžetinė įstaiga. Grupė – ikimokyklinio ugdymo mokykla.

2. Įstaigos buveinės adresas – Naikupės g. 27, LT-93202 Klaipėda, el. pašto adresas: puriena.klaipeda@gmail.com, tel/fax.: (846) 346258, internetinės svetainės adresas: www.puriena.mir.lt

3. Programos pavadinimas – Klaipėdos lopšelio-darželio „Puriena“ priešmokyklinio amžiaus neformaliojo vaikų švietimo teatrinio ugdymo programa (toliau – Programa).

4. Programos rengėjai: Raimonda Pažėrienė, direktoriaus pavaduotoja ugdymui, Dagna Volkovaitė, ikimokyklinio ugdymo neformaliojo švietimo mokytoja (pedagogė).

5. Programos koordinatorius - direktorė Virginija Letukienė.

6. Programos trukmė – tęstinė.

7. Programos apimtis – vieneri mokslo metai.

8. Programos dalyviai – priešmokyklinio amžiaus vaikai.

9. Programa atnaujinama, tobulinama pagal poreikį.

II. UGDYMO PRINCIPAI

10. Integralumo principas. Siekti ugdymo turinio vientisumo, lankstumo, integralumo. Plėtoti vaiko visuminį pasaulio suvokimą ir teatrinės veiklos patirtį.

11. Humaniškumo principas. Pastebėti ir gerbti kiekvieną vaiką. Pedagogų, vaikų, tėvų santykius grįsti tarpusavio pasitikėjimu, atsakomybe ir pagarba.

12. Tęstinumo principas. Užtikrinti pereinamumą tarp ikimokyklinio, priešmokyklinio ir pradinio ugdymo grandžių. Garantuoti vaiko ugdymo šeimoje – darželyje darną ir tęstinumą.

III. TIKSLAS IR UŽDAVINIAI

13. Programos tikslas – padėti tenkinti prigimtinius, socialinius, pažintinius, kultūros ir meninės saviraiškos poreikius.

14. Programos uždaviniai:

14.1. plėtoti kūrybines vaiko galias;

14.2. ugdyti gebėjimą reikštis ir komunikuoti teatro raiškos priemonėmis;

14.3. skatinti tėvus dalyvauti ugdymo procese ir aplinkos kūrime.

IV. METODAI, TURINYS IR PRIEMONĖS

15. Taikomi metodai: žaidimas, vaidinimas, improvizavimas, etiudų kūrimas, imitavimas, pasakojimas, stebėjimas, pokalbis, „minčių lietus“, kūrybinė laboratorija, lėlių teatras, šešėlių teatras, proceso drama, aiškinimas, eksperimentavimas, vaidinimo aptarimas, diskusijos, išvykos, ekskursijos.

16. Programos turinys ir priemonės

Eil. Nr.	Kompetencija	Turinys	Priemonės
16.1.	Meninė kompetencija	Vaikas savarankiškai žaidžia, pats organizuoja teatrinis žaidimus, jiems vadovauja. Aktyviai išreiškia save teatrinuose žaidimuose, etiuduose, tikslingai naudodamas judesius, garsus, veiksmus. Vaizdžiai ir raiškiai perteikia būdingus vaizduojamo personažo judesius. Atkartoja paukštelių, žvėrelių imituojančius judesius bei garsus. Judesiu, emocija išraiškia improvizuoja žmones, gyvūnus ir paukščius. Klausosi, sutelkia dėmesį, pastebi lėlių teatro veikėjų subtilesnę kalbėjimą, dekoracijų, apšvietimo, muzikinio įgarsinimo ir kitus meninius niuansus. Kuria trumpus vaidinimus. Naudoja judesio ir teksto suderinamumą. Žino savo vaidmenį ir geba pasiskirstyti vaidmenimis. Derina tarpusavio veiksmus scenoje, bendradarbiauja. Bando kurti trumpus etiudus, eksperimentuoja su savo pasigamintomis šešėlių teatro, siluetinėmis ir kartoninėmis lėlėmis. Sužino, išbando ir kūrybiškai pritaiko teatrinėje veikloje įvairius proceso dramos raiškos būdus ir technologines galimybes	Teatro atributika ir dekoracijos: įvairios širmos, suoliukai, kubai, stalai, laiptai, skrynios, lagaminai ir kt. priemonės. Apšvietimo įranga: prožektoriai, įvairios lempos. Garso įranga: garsajuostės, kompaktinės plokštelės, akmenukai, folijos plokštės, pagaliukai, mediniai šaukštai, molinės švilpynės. Pačių vaikų pasigamintos įgarsinimo priemonės: lazdelės, barškučiai, būgneliai, skrabučiai. Įvairios teatrinės lėlės ir kt.
16.2.	Socialinė kompetencija	Vaikas vardina savo vardą, pavardę, lytį, ką ir su kuo mėgsta žaisti teatrinės veiklos metu. Žaisdamas dėmesio lavinimo žaidimus pastebi ir įvardina savo jausmus bei nuotaikas, būdo bruožus, gabumus, santykius šeimoje ir grupėje, elgsenos, veiklos, aprangos skirtumus bei panašumus. Mokosi bendrauti su kitais vaikais kaip lygiaverčiais partneriais. Susitaria ir derina su draugais savo pasiūlymus, veiksmus kuriant vaidinimą, pasiskirstant vaidmenimis bei rolėmis. Rodo sceninės kultūros pradmenis: neužstoja draugo, neatsuka žiūrovui	Vaidinimo priemonės, spektaklių įrašai, vaizdo, garso ir apšvietimo įranga, teatriniai rekvizitai ir kt.

		<p>nugaros, randa savo vietą scenoje. Kuria trumpus etiudus, keičiasi informacija, nuomone, palaiko kito sumanymą, pasiūlo savo idėjas, rodo savo iniciatyvą bei gebėjimą kurti drauge. Įvardina, ką ir kaip labiausiai mėgsta vaizduoti, vaidinti. Dalijasi teatriniais išpūdžiais, patirtais stebint vaidinimą, nurodo, kas patiko ar nepatiko ir kodėl. Atkuria veikėjų žodžius, intonacijas, kūno judesius, elgseną, mimiką.</p> <p>Nusako, kuo skiriasi teatro rūšys (lėlių, šešėlių, pantomimos). Žino, kas yra grimas, dekoracijos, kostiumai, apšvietimas, įgarsinimas ir kt. Geba pasigaminti vaidinimo afišą, programėlę, „bilietus“.</p> <p>Pratinasi laikytis bendrų nusistatytų grupės taisyklių, papročių, tradicijų</p>	
16.3.	Komunikavimo kompetencija	<p>Vaikas domisi, varto, žiūrinėja ir komentuoja enciklopedijas, pasakų knygas, žurnalus. Seka pasakas, žinomas istorijas, mėgsta fantazuoti ir pasakoti nebūtas, išgalvotas istorijas ir kt. Improvizuoja ir inscenizuoja jau žinomas pasakas, filmus, dainas. Spontaniškai improvizuoja pagal bendravimo situacijas (pvz. „Televizijos laidos vedėja“). Grupės aplinkoje randa daiktų, aksesuarų, su kuriais gali kurti vaidinimą. Panaudoja judesio ir teksto suderinamumą, kūno plastiškumą ir kalbinį intonacinį žodyną. Vaizduotės pagalba kuria fantastinius pasakojimus ir pasakas, kaito daiktavardžius, skaitvardžius ir linksnius, derina būdvardžius, įvardžius. Supranta savo aplinkoje vartojamų žodžių reikšmes, prasmę bei įvairias intonacijas. Pasakoja išgyvenimus, išpūdžius, kilusias mintis. Emocingai reaguoja ir vertina vaidinimo vyksmą, gali išsakyti savo kritinę nuomonę</p>	<p>Knygos, enciklopedijos, žurnalai, pasakų įrašai, paveikslai, nuotraukos, teatro lėlės, atributika ir kt.</p>
16.4.	Pažinimo kompetencija	<p>Vaikas domisi viskuo, kas vyksta teatrinės veiklos metu. Žaidžia teatrinis dėmesio lavinimo žaidimus, sąmoningai sutelkia ir kurį laiką geba išlaikyti valingą dėmesį. Klausosi natūralių gamtos, žmogaus sukurtų balsų, tylos ir kitų garsų.</p>	<p>Vaizdinės priemonės, knygos, enciklopedijos, žinynai, pasakų įrašai, paveikslai, nuotraukos, albumai, siužetiniai</p>

		<p>Renka informaciją visais pažinimo paieškos būdais. Eksperimentuoja bei modeliuoja gamindami ir kurdami teatro lėles, atributiką, dekoracijas.</p> <p>Gilina pažinimą, kaip kuriamos paprasčiausios teatro formos: „vaidmenų žaidimai“; „vaizduotės ir kūrybinės dirbtuvės“; „pasakotojo teatras“. Domisi „teatru aplink mus“. Teatrinės veiklos metu tobulina savąjį pasaulio pažinimo stilių, suvokimą, mąstymą, kalbą ir kitus pažinimo procesus</p>	<p>žaislai, teatro lėlės, teatro rekvizitai ir kita atributika</p>
16.5.	Sveikatos saugojimo kompetencija	<p>Vaikas puikiai jaučia ir valdo savo kūną, lengvai keičia judėjimo kryptį, tempą, ritmą ir jėgą. Scenoje jaučia savo ir kito asmens erdvę, laikosi saugaus nuotolio ir asmeninės erdvės. Tobulina akies ir rankos veiksmų suderinamumą, lavina smulkiąją raumenų motoriką, žaidžia, kuria su šešėlių, pirštukų, stalo teatro lėlėmis.</p> <p>Scenoje veikdamas keičia judėjimo kryptį (pirmyn, atgal, į kairę, į dešinę, juda prieš scenoje sudėtas dekoracijas, už jų, virš jų, pralenda pro jas ir kt.). Scenos judesio ir ritmo žaidimų pagalba tobulina viso kūno judesius, mokosi įveikti scenos įtampą ir baimę, atsipalaiduoja, susikaupia, partneriškai bendradarbiauja.</p> <p>Žino su kokiomis priemonėmis reikia elgtis atsargiai. Pasakoja, kaip turi būti sutvarkoma scena prieš vaidinimą ar po jo</p>	<p>Įvairios teatrinės lėlės: lazdelinės, pirštinių, pirštukinės, marionetinės, parketinės, stalo, šešėlių teatro lėlės. Knygos, enciklopedijos, teatro atributika ir kt.</p>

V. UGDYMO PASIEKIMAI IR JŲ VERTINIMAS

17. Įgyvendinus programą:

17.1. priešmokyklinio amžiaus vaikai įgis kompetencijų, reikalingų mokymuisi mokykloje;

17.2. bus tobulinami priešmokyklinio amžiaus vaikų asmeniniai gebėjimai ir tenkinami jų saviraiškos ir kūrybiškumo poreikiai;

17.3. bus organizuotos kalendorinės šventės, edukacinės valandėlės, rudens vakarojimai, Menų savaitės;

17.4. bus dalyvaujama vaikų kūrybinės raiškos festivaliuose, konkursuose, projektuose.

18. Ugdymo pasiekimų vertinimo metodai: stebėjimas, pokalbis, diskusija su vaiku, vaiko pasakojimai po vaidinimo, pokalbis su tėvais, vaizdo ir garso įrašai, vaiko veiklos analizė.

19. Ugdymo pasiekimų vertinimo dažnumas: du kartus per metus (rudenį ir pavasarį). Prireikus atliekami tarpiniai vaikų pasiekimų ir pažangos vertinimai.

20. Ugdymo pasiekimų fiksavimas: priešmokyklinės grupės dienynas, vaiko pasiekimų ir pažangos vertinimo protokolai, pasiekimų aplankas, skaitmeninės laikmenos.

21. Ugdymo pasiekimų pateikimo formos: metų veiklos pokyčių vertinimas (ugdamosios veiklos metų apmąstymai), grupės savaitės planai, pokalbiai su vaikais, tėvais, pedagogais, vaikų raiškos darbai, veiklos pėdsakai, „minčių lietus“, klausimai, pasakojimai, samprotavimai, žodinė kūryba, nuotraukos, video įrašai, vaiko veiklos stebėjimo užrašai.

SUDERINTA

Klaipėdos lopšelio-darželio „Puriena“
mokytojų tarybos posėdžio 2014 m. rugsėjo 15 d.
protoliniu nutarimu (protokolas Nr. 3)

NAUDOTA LITERATŪRA

1. Bendroji priešmokyklinio ugdymo ir ugdymosi programa. Vilnius, 2002.
2. Kazragytė V., Priešmokyklinio amžiaus vaikų vaidybinių gebėjimų ugdymas. Kaunas, 2008.
3. Priešmokyklinio ugdymo turinio įgyvendinimas. Metodinės rekomendacijos. Vilnius, 2004.
4. Proceso drama. Vilnius, 2011.